

MEDIS ... TORSDAG ... 18.november

TVÅMINUTERSUPPGIFT ... TEMPUSHARMONI

Före referenspunkt

Referenspunkt

Efter referenspunkt

→ **NU-TEMPUS** *Presens perfekt* → *Presens* → *Presens futurum*
tala, kommer att tala *har talat* *talade* *ska*

presens + tid t.ex. talar (imorgon)

→ **DÅ-TEMPUS** *Preteritum perfekt* → *Preteritum* → *Preteritum futurum*
hade talat *talade* *skulle tala*

- *Tempus beror på vilken referenspunkt man har: NU eller DÅ.*
- *I NU ör presens huvudtempus...*
- *I DÅ är preteritum huvudtempus...*
- *Normalt blandar vi inte NU-tempus och DÅ tempus i samma fras...*
- *Man kan/får inte säga: Jag är trött för jag hade varit på fest...*

Du får två minuter för denna uppgift

PROV ... ALLA VERB

Välj verb i rätt tempus

<https://motmalet.nu/mot-malet-1/grammatik/verb/valj-verb-i-ratt-tempus/>

NÅGRA ÖVNINGAR TILL: (Självträttande ... tryck på "Kontroll" efter att Du gjort övningar)

[Blandade verbformer – grupp 1](#)

[Blandade verbformer – grupp 1](#)

[Blandade verbformer – grupp](#)

[Regelbundna verb – grupp 1](#)

[Blandade verbformer – grupp 2](#)

[Blandade verbformer – grupp 2](#)

[Blandade verbformer – grupp 2b](#)

Blandade verbformer – grupp 2b

Blandade verbformer – grupp 2b

Blandade verbformer – grupp 3

Oregelbundna verb – starka verb

Blandade verbformer – starka verb A

Blandade verbformer – starka verb B

Blandade verbformer – starka verb C

Blandade verbformer – starka verb D

... ..

Ett prov till när Du ej behöver mig ...

<https://motmalet.nu/mot-malet-1/grammatik/verb/skriv-verb-i-preteritum/>

Du får 45 minuter

... I krig finns bara förlorare

PÅ VÄSTFRONTEN INTET NYTT ... av Erich Maria Remarque

Det första världskriget var grymt och många dog. Litteraturen och konsten blev ett sätt för människor att bearbeta det hemska. Genom att skriva om grymheterna utan att förhärlika dem, och genom att beskriva kriget ur en ung människas perspektiv, kan läsaren förstå hur det var. Det är genom berättelserna som vi förstår och kanske lär oss att krig leder till stort lidande.

I romanen På västfronten intet nytt får vi följa huvudpersonen Pauls tankar och grymma upplevelser i skyttegravarna under första världskriget. Det finns inga hjältar och inga förskönade beskrivningar, bara de unga som offrar sin ungdom i kriget. Erich Maria Remarque (1898–1970) beskriver hur huvudpersonen Paul mötte kriget, direkt från skolbänken ner i skyttegraven. Han och vännerna på gymnasiet blev övertalade att gå med i kriget och fick en snabb militärutbildning. De fick gevär och gasmasker och fick åka rakt till fronten. Nästan ingen kom tillbaka.

K

at föreslår att vi ska spela kort. Vad ska man göra, kanske är det lättare att uthärda då. Men det blir ingenting av spelet, vi lyssnar till varje krevad som kommer närmare, räknar fel på tricken och bekänner inte färg. Vi måste sluta med det. Det är som om vi sutte i en väldig, dånande kittel, som man dunkar på från alla sidor.

Ännu en natt. Nu har vi blivit förslöade av spänningen. Det är en outhärdlig spänning, som skrapar likt en naggande kniv längs ryggraden. Benen vill inte bära en längre, händerna darrar, kroppen är bara en tunn hud över mödosamt undertryckt vansinne, över ett lurande vrål utan slut. Vi har inget kött och inga muskler längre, vi vågar inte se på varandra av fruktan för något oberäkneligt. Så pressar vi samman läpparna – det går över – det kommer att gå över – kanske vi klarar oss.

Med ens upphör krevaderna framme hos oss. Elden fortfar, men den har lagts längre tillbaka, vår grav är fri. Vi griper handgranaterna, kastar ut dem framför skyddsrummet och springer ut. Trumelden har upphört, och man har lagt spärreld bakom oss. Angreppet kommer.

Ingen skulle tro att det kunde finnas människor i denna söndertrasade ödemark; men nu dyker överallt stålhjälmars upp ur gravarna, och femtio meter från oss har redan en kulspruta kommit i ställning och öppnar genast eld.

Taggtrådshindren är sönderskjutna. Men fortfarande kan de vara till hjälp. Vi ser de stormande komma. Vårt artilleri ger eld. Kulsprutorna knarrar, gevär knattrar. Från andra sidan arbetar de sig fram mot oss. Haie och Kropp börjar med handgranaterna. De kastar så fort de hinner, vi räcker dem handtagen oavbrutet. Haie kastar sextio meter, Kropp femtio, det är utexperimenterat och av stor vikt. De där borta kan inte göra mycket förrän de kommit på trettio meters avstånd från oss.

Vi urskiljer de förvridna ansiktena, de platta hjälmarna, det är fransmän. De når fram till resterna av taggtrådshindren och har synbarligen redan lidit starka förluster. Kulsprutan bredvid oss mejar ned en hel rad av dem; sedan klickar den. Och de kommer närmare.

Jag ser en av dem störta ned på en spansk ryttare, med ansiktet höjt. Kroppen sjunker samman, händerna blir hängande, som om han ville bedja. Sedan försvinner kroppen alldeles, och endast de avskjutna händerna med armstumparna hänger kvar i taggtråden.

I det ögonblick då vi drar oss tillbaka höjer sig där framme tre ansikten från marken. Under en av hjälmarna ett mörkt, spetsigt haxskägg och två ögon som riktar en fast blick på mig. Jag höjer handen, men jag kan inte kasta mot dessa egendomliga ögon, under ett ögonblick av galenskap rasar hela slaget som en cirkus kring mig med dessa två ögon, det enda orörliga, sedan höjer sig huvudet där borta, en hand, en rörelse, och min handgranat flyger dit, slår ned.

Vi springer tillbaka, slänger ned spanska ryttare i gravarna och lämnar efter oss osäkrade handgranater, som ska skydda vårt återtåg med sina explosioner. Från nästa ställning har kulsprutorna redan öppnat eld.

Det har blivit farliga djur av oss. Vi kämpar inte, vi försvarar oss mot förintelsen. Vi slungar inte granaterna mot människor – vad vet vi i det ögonblicket därom – men där borta hetsar oss döden med händer och hjälmar, för första gången på tre dagar kan vi se honom i ansiktet, för första gången på tre dagar kan vi värja oss mot honom, vi har gripits av ett vanvettigt raseri, vi ligger inte längre maktlösa på schavotten, vi kan förstöra och döda för att rädda oss, för att rädda oss och hämnas.

Vi hukar oss ned bakom varje hörn, bakom varje taggtrådshinder och kastar knippen av explosioner framför fötterna på de förföljande innan vi springer vidare. Handgranaternas dånjuter kraft i våra armar, i våra ben, nedhukade som katter springer vi, översvämmade av denna våg, som bär oss, som gör oss grymma, som gör oss till banditer, mördare, djävlar, denna våg, som mångfaldigar vår kraft i ångest och raseri och livsbegär, som söker och kämpar sig till räddning. Om din far vore med dem som kommer där borta, skulle du inte tveka att kasta granaten mot hans bröst!

Den främsta skyttegravslinjen har övergivits. Kan man kalla dem för skyttegravar? De är sönderskjutna, förintade – de består bara av enskilda befästningsstycken, hål, förenade genom gångar, väldiga

kratrar efter granatnedslagen, inte mer. Men förlusterna på motsatta sidan ökas ständigt. De har inte räknat med så starkt motstånd.

Det blir middag. Solen bränner hett, svetten svider i ansiktet, vi torkar bort den med ärmarna, och mången gång är den blandad med blod. De första bättre bibehållna befästningarna dyker upp. De är besatta, och man är beredd till motangrepp. Vi blir upptagna där. Vårt artilleri sätter in med all kraft och hejdar framstöten.

De anfallande linjerna bakom oss hejdas. De kan inte komma framåt. Angreppet slås sönder av vårt artilleri. Vi ligger avvaktande. Elden framflyttas etthundra meter, och vi bryter åter fram. Bredvid mig får en korpel huvudet avslitet. Han springer ännu några steg, medan blodet står som en springbrunn ur halsen på honom.

Det kommer aldrig riktigt till handgemäng, de andra måste gå tillbaka. Vi uppnår åter våra första skyttegravslinjer och går framåt över dem. Å, detta att vända om! Man har uppnått de skyddande reservställningarna, man skulle vilja krypa långt ner, försvinna – och man måste vända om och åter fram till fasorna. Om vi inte vore automater i detta ögonblick skulle vi bli liggande, utmattade, viljelösa. Men vi dras åter framåt, viljelösa och ändå vansinnigt vilda och rasande, vi vill döda, ty de där borta är våra dödsfiender nu, deras gevär och granater är riktade mot oss, om vi inte förintar dem, ska de förinta oss!

Den bruna jorden, den sönderslitna rämnade bruna jorden som skimrar fet i solskenet, utgör bakgrunden till ett rastlöst, slött, automatiskt arbete, vår flämtande andedräkt är fjädrarnas surrande, läpparna är torra, huvudet är tommare än efter en genomfestad natt. Så rumlar vi framåt, och i våra genomsållade, genomborrade själar tränger sig kvalfullt envist bilden av den bruna jorden med det flottiga solskenet och de döda eller krampaktigt skälvande soldaterna, som ligger där som om det måste så vara, som griper efter våra ben och skriker när vi springer förbi dem.

Vi har förlorat alla känslor för varandra, vi känner knappt igen varandra när våra jagade blickar uppfångar bilden av en kamrat. Vi är känslolösa döda, som genom ett rent under ännu kan springa och döda.

En ung fransman blir efter, vi hinner upp honom, han höjer händerna, i den ena bär han ännu revolvern – man vet inte om han tänker skjuta eller ge sig – ett hugg med en spade klyver hans ansikte. En annan ser det och försöker komma undan, men en bajonett viner in i ryggen på honom. Han hoppar till och breder ut armarna, och med munnen vidöppen och skriande raglande han därifrån, medan bajonetten skälver i hans rygg. En tredje kastar bort geväret, hukar sig ned med händerna för ögonen. Han får stanna kvar med några andra fångar för att bära bort sårade.

Vi är så tätt efter den vikande motståndaren, att det lyckas oss komma fram nästan samtidigt med honom. Därigenom får vi små förluster. En

kulspruta skäller till men kvaddas med en handgranat. Under de få sekunderna har den dock hunnit med att ge oss fem buxskott. En av de osårade, kvarblivna kulspruteskyttarna får sitt ansikte inslaget till en gröt av Kats gevärskolv. De andra sticker vi ned innan de hinner dra fram sina handgranater. Sedan släcker vi törsten med kylvattnet.

Överallt smäller taggtrådstänger, bullrar plankor över förhuggningarna, springer vi genom de smala gångarna ned i skyttegravarna. Haie stöter spaden i halsen på en jättestor fransman och kastar sin första handgranat; vi hukar oss ned några sekunder bakom ett bröstvärn, sedan är nästa raka stycke av graven framför oss tomt. Snett över hörnet visslar nästa kast och gör vägen fri, i förbifarten flyger laddningar ned i skyddsrummen, jorden skakar, det dånar, rycker och stönar, vi snubblar över hela köttslamsor, över mjuka kroppar, jag ramlar över en söndersliten mage, på vilken det ligger en officersmössa. Handgemänget upphör. Känningen med fienden har gått förlorad. Eftersom vi inte skulle kunna hålla oss kvar länge här, måste vi i skydd av vårt artilleri förflytta oss tillbaka till vår egen ställning. I och med att vi fått detta klart för oss, störtar vi i flygande hast ned i de närmaste skyddsrummen för att rycka till oss konserver som vi nyss fått syn på, framför allt dosor med cornedbeef och smör. Sedan rusar vi upp igen.

Vi kommer tillbaka välbehållna. För närvarande följer inget nytt angrepp från andra sidan. Över en timme ligger vi på marken, andas ut och lugnar oss, innan någon talar. Vi är så fullständigt utpumpade att vi trots den starka hungern inte tänker på konserverna. Först så småningom blir vi till något som liknar människor.

FUNDERINGSFRÅGOR

- Hur märks det i utdraget att texten inte förhärligar kriget?
- Remarque menade att "en hel generation förstördes av kriget". Vad tror ni att han menade med det?
- Hur tror ni att Pauls liv skulle se ut efter kriget?
- Vissa anklagade Remarque för fredspropaganda, eftersom han inte förskönade kriget. Håller ni med?

Du får 30 minuter för den här uppgiften

NYHETS-SIDAN ... VECKA 46

Öppna länken <https://www.youtube.com/watch?v=oDEX9FlS8bI> lyssna och läs nyheter.

Du får 12 min

VAR ÄR VI NU ... KENT

... långa nätter korta dagar

https://www.youtube.com/watch?v=ykM558k_D0w&list=RDykM558k_D0w&start_radio=1

**Jag såg dig dansa på _ _ _ _ _
Vid din bästa väns föräldrars sommarhus
Vi gled fulla över _ _ _ _ _
I en stulen båt**

**Långa nätter korta dagar
När synapser _ _ _ _ _ som ljus
Bara upprepning kan döda oss
Som tunna trådar _ _ _ _ _ vi ut**

**Så var är vi nu
Så var är vi nu idag
Är det någon här som ser en väg _ _ _ _ _
Vad du betyder för mig
Vad jag _ _ _ _ _ för dig
Vad vi betyder för varandra**

**Du vaknar upp din _ _ _ _ _ borta
Din spegelbild ser ut som skit
Och allt som _ _ _ _ _ var så enkelt
Har blivit väldigt svårt**

**Som alltid flyr jag till _ _ _ _ _
Den enda plats där jag är jag
En plats med enkla raka regler
Där de stora _ _ _ _ _ är lag**

**Så _ _ _ är vi nu
Så var är vi nu idag
Är det någon _ _ _ som ser en väg tillbaka
Vad du betyder för mig
Vad jag betyder för dig
Är det _ _ _ _ _ här som vet
*Album: Tigerdrottningen***

Fyll i luckorna medan Du lyssnar på låten. PLEASE

Du får 15 min för den här uppgiften

Med aldrig sinande vänlighet

DJ